

Kooperation är en sympatisk företagsform. Idén att vi kan gå samman för att skapa möjligheter, gärna ekonomisk vinning. Istället för att satsa kapital ställer vi upp med andra typer av insatser som gynnar verksamheten.

Från kooperationsfrämjarna Loompanion i Espirahuset får jag också ofta beskedet att Kooperation i form av ekonomiska föreningar ökar mest av olika företagsformer.

Samtidigt visar sig de kooperativa företagen vara ovanligt stabila och långlivade. Nyligen lyfdes Marknadsplats 7-härad fram om föredöme. Företagare som amverkar i att marknadsföra tu-

rismtjänster. Mycket ser lovande ut.

Samtidigt blir jag lätt förfärad över hur stora kooperativa företag utvecklas. Där finns ofta en start i fjärran tidigt 1900-tal. Engagerade gick samman för att förbättra sina livsvillkor. Konsumenter förenade sig för att bygga upp egen handel. Idag heter det Coop. Bönder skapade egna slakteriföretag för att finna egna vägar till marknaden, slippa lita till kreaturshandlare. Så växte Scan fram. För mjölken skapades det som idag är Arla. Handlare gick samman för att bli starka mot grossister och andra leverantörer. Så föddes det som nu är Ica.

När marknaden pratar om när-

Kooperation sympatisk företagsform

producerat lägger Scan ner slakterier. De svenska bönderna/leverantörerna kan bara visa vad de tycker genom att sälja till andra. Det mesta bestäms i Finland där ägaren nu finns.

Arla ägs visserligen något mer jämbördigt av svenska och finska mjölkbönder. Men jag tror ingen protesterar om jag skriver att le-

verantörerna i Sjuhärad inte har möjlighet att påverka. För Arla är det världen som gäller. Nyligen sades den svenska reklambyrån upp. London får ta över. Ajöss Bregottfabrik.

Visst får vi som medlemmar och ägare i Coop ett kort som ger lite rabatt. Men det får vi ju på Ikea också även utan att vara delägare. Konsumentkooperationen har vuxit ifrån sina ägare och lever väl nu närmast som en ägarlös verksamhet, likt en sparbank eller stiftelse.

Varför blir det på detta viset? Är det tron på att större alltid är bättre som är vägen mot fördärvet? Eller vad är det som händer?

Lilla Gäsene mejeriförening är

motpolen. Säkert är där heller ingen ekonomisk dans på rosor. Men föreningen jobbar vidare, främjar sina medlemmars/ägares lokala intresse och ger mjölkbönderna i Gäsene en hel del att säga till om. ■

INGEMAR BRINK
näringslivsreporter

BT 4/10
2009